

žaloby žalované straně. Teprve tehdy žalující a žalovaná strana jsou tak spjaty a vzájemně na sebe vázány, že změna v jejich osobách zůstává bez vlivu na průběh sporu a proto stanoví § 234 c. ř. s., že zcizení věci nebo pohledávky ve spor uvedený nemá vlivu na rozepři. Samo podání žaloby má pouze účinky uvedené v § 232 druhá věta c. ř. s. Ježto tedy nebyla v dané věci pohledávka uvedena ve spor v době, kdy pohledávka byla přikázána k vybrání, poněvadž žaloba byla sice podána, avšak žalované nebyla doručena, nelze tu použití § 234 c. ř. s. Správnost tohoto právního názoru vyplývá i z toho, že žalovaný nemůže býti nucen, aby vedl dva spory, jeden s žalobcem, druhý pak s vymáhajícím věřitelem, který mohl po 3. lednu 1938 rovněž proti žalovanému podati žalobu v důsledku přikázání pohledávky (§ 308 ex. ř.). Přikázání pohledávky k vybrání má však v zápětí ztrátu dlužníkovy žalobního nároku, takže žalobce svůj žalobní nárok dnem 3. ledna 1938 pozbyl.

Čís. 17450.

Věřitel může se proti zemědělskému dlužníku, nedodrží-li dlužník splátky podle § 13 vlád. nař. č. 250/1935 Sb. z. a n. nebo neplatí úroky podle § 16 dotč. vlád. nař., domáhati zaplacení celého zbytku pohledávky jen, zaslal-li dlužníku předem upomínku upravenou ve smyslu § 20 dotč. vlád. nař. Takovou upomínku nenahrazuje ani žaloba ani exekuční návrh.

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1939, Rv I 774/39.)

Žalovaná vede proti žalobcům exekuci vnucenou dražbou povolenou dne 25. října 1938 k dobytí pohledávky 2.000 K. Na tuto pohledávku zaplatili žalobci žalované dne 25. ledna 1937 300 K a dne 10. dubna 1937 rovněž 300 K, celkem 600 K. Vymáhaná pohledávka se stala splatnou před 1. lednem 1936. Žalobci přednesli, že jsou zemědělci. Poněvadž vymáhaná pohledávka, ježto nepřesahuje 10.000 K, vznikla a stala se splatnou před 1. lednem 1936, mají nárok na úlevy podle vlád. nař. č. 250/1935 Sb. z. a n., podle něhož nemají věřiteli platiti více jak pravidelné čtvrtletní splátky v částce 200 K počínajíc dnem 1. října 1936. Tyto splátky skutečně zaplatili. Nebyli také žalovanou podle § 20 řeč. vlád. nař. o zaplacení upomenuti a úlev podle tohoto vládního nařízení se nevzdali. Domáhají se proto podle § 35 ex. ř. vyslovení nepřipustnosti exekuce proti nim žalovanou vedené. **P r v ý s o u d** vyhověl žalobě. **O d v o l a c í s o u d** zamítl žalobu.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Žalovaná namítá opětne ještě v dovolací odpovědi proti žalobnímu nároku, že se domáhala zaplacení pohledávky, o kterou tu jde, již za platnosti vl. nař. č. 250/1935 Sb. z. a n. o zemědělských úlevách; že tedy žalobci mohli tyto zemědělské úlevy uplatňovati již v onom sporu,

což neučinili, a s námitkou touto přišli až v tomto sporu, podávajíc žalobu o nepřípustnosti exekuce podle § 35 ex. ř. Podle tohoto ustanovení zákonného lze však uplatnit jen námitky spočívající na okolnostech nárok zrušujících nebo zastavujících, které nastaly teprve po vzniku exekučního titulu a proto dovolatelé ztratili možnost uplatňovati zemědělské úlevy v exekučním řízení. S tímto názorem žalované však nelze souhlasiti. Nejvyšší soud vyslovil a blíže také odůvodnil již v rozhodnutích č. 15501 a 15549 Sb. n. s. zásadu, že zemědělský dlužník nárok na úlevy při splácení pohledávky podle vlád. nař. č. 250/1935 Sb. z. a n. nemusí uplatňovati již ve sporu; nejvyšší soud také již rozhodl, že zemědělský dlužník může, — aniž mu v tom brání exekuční titul, o který se pohledávka v exekuci proti němu dobývaná opírá, — uplatňovati skutečnost odůvodňovací nárok na poskytnutí zemědělských úlev jako skutečnost nárok zastavující také žalobou o nepřípustnost exekuce podle § 35 ex. ř. za exekučního řízení (srovnej k tomu rozhodnutí č. 15757 a 17023 Sb. n. s.), nevolí-li cestu návrhu na odklad exekuce podle § 27 vládního nařízení č. 250/1935 Sb. z. a n. Po stránce právní jde v dovolání o výklad ustanovení § 20 vládního nařízení č. 250/1935 Sb. z. a n. Dovolatelé dovozují dovolacím důvodem podle § 503 č. 4 c. ř. s., že výklad, který dal odvolací soud tomuto ustanovení, že totiž ustanovení toto se týká jenom těch splátek, které nebyly dosud splatné, není správný. S dovolateli je souhlasiti. Podle § 20, odst. 1 vládního nařízení č. 250/1935 Sb. z. a n. může se věřitel, nedodrží-li dlužník splátky podle § 13 tohoto vládního nařízení nebo neplatí-li úrok podle § 16 tohoto vládního nařízení, — ač byl věřitelem doporučeným dopisem se zpátečním listkem nebo dopisem na potvrzení daným upomenut a v upomínce mu byla poskytnuta dodatečná lhůta nejméně šesti neděl, — domáhati zaplacení celého zbytku pohledávky s příslušenstvím. Nemůže tedy věřitel podle tohoto zákonného ustanovení vésti vůbec exekuci, nezaslal-li dlužníkovi předem upomínku toho obsahu, jak uvedeno, — ať jde o splátky již splatné či jen o splátky, k jejichž splatnosti má teprve dojít. Neboť účelem tohoto výjimečného ustanovení, daného zřejmě ve prospěch zemědělských dlužníků, zajisté bylo upozorniti liknavého dlužníka, aby se v době přiměřené postaral o zaplacení splátky, aniž by byl náhle vystaven bez dalšího hned při splatnosti splátky krokům exekučním spojeným s výlohami, ztěžujícími pak ještě více jeho hospodářsky již beztoho utěšené postavení. Takovou zvláště dotčeným vládním nařízením upravenou upomínku nemůže ovšem nahraditi v souzeném případě žaloba nebo exekuční návrh. Vždyť v ustanovení § 21 cit. vládního nařízení se mluví přece o tom, že i sporná pohledávka je účastna zemědělských výhod a určuje se tam doba, kdy nastává závazek dlužníka k splátkám po pravoplatnosti rozhodnutí o takové pohledávce, a exekuční návrh sám neposkytuje dlužníkovi dodatečnou lhůtu k plnění, jak ji stanoví § 20 cit. vládní nařízení, nýbrž zasahuje již hned do jeho majetkové podstaty. Nepřichází proto v úvahu ani obdoba s ustanovením § 67 vyr. ř., na kterou poukazuje dovolatelka, majíc tu na zřeteli rozhodnutí nejvyššího soudu č. 12562 Sb. n. s. Správnosti shora uvedeného názoru nasvědčuje i ustanovení § 27, odst. 1 vládního nařízení č. 250/1935 Sb. z. a n., po-

dle něhož exekuce k vymožení pohledávek, pro které přísluší zemědělskému dlužníkovi úlevy, budou na návrh dlužníka odloženy, pokud bude dlužník řádně plnit splátky a úroky, k nimž je zavázán, a teprve nastane-li ztráta lhůt podle §§ 19 a 20 cit. nařízení, může věřitel navrhnouti, aby se v exekuci pokračovalo. Poněvadž bylo nesporné, že žalovaná neposlala dovolatelům takový upomínací dopis, jak má na zřeteli ustanovení § 20 cit. vládního nařízení, vedla exekuci proti dovolatelům neoprávněně a první soud právem proto prohlásil tuto exekuci za nepřipustnou.

Čís. 17451.

Pokud nelze vytýkati vlastníku domu, že zanedbal povinnosti čistiti a posypávati chodník, uložené mu § 14 pol. řádu pro král. město Pelhřimov.

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1939, Rv I 850/39.)

Žalobkyně tvrdila v žalobě, že chodník před domem žalovaného, kde uklouzla, byl v době nehody pokryt napadaným a sešlapaným sněhem, že byl kluzký a nebyl vůbec posypán (čl. 14 pol. řádu král. města Pelhřimova). Domáhá se proto na žalovaném náhrady škody, již si způsobila pádem. První soud uznal žalobou uplatňovaný nárok důvodem po právu. Odvolací soud neuznal žalobní nárok důvodem po právu. Důvody: Žalující opírá svůj nárok o zanedbání povinnosti, uložené žalovanému v čl. 14 policejního řádu král. města Pelhřimova, kterého se dopustil tím, že nedal chodník řádně posypati a tím zavinil úraz žalobkyně, která na chodníku před domem žalovaného upadla a pádem si zlomila levou ruku na dvou místech. K sypání chodníku pískem jest žalovaný jako vlastník domu povinen toliko podle předpisu policejního řádu královského města Pelhřimova, neboť není jiného právního předpisu, který by žalovanému jako vlastníku domu takovou povinnost ukládal. Článek 14. uvedeného policejního řádu ustanovuje: »V době náledí jsou vlastníci domu nebo jich zástupcové povinni na náměstí a v ulicích po celé délce domu, k nimž náleží ohradní zdi, ploty atd., chodníky a kde jich dosud není, prostoru v šířce nejméně 1 m při domě, ohradní zdi, plotu atd. pískem nebo popelem každého dne před 7. hodinou ráno posypávati, a je-li toho potřebí, sypání prodlením dne obnoviti.« Závazek vlastníka domu k sypání chodníku předpokládá tedy dobu náledí. V době, kdy se žalobkyni stal úraz, náledí nebylo, aspoň žalobkyně sama to ani netvrdila, takže žalovaný nebyl podle čl. 14 policejního řádu král. města Pelhřimova, jehož ustanovení jest zde jedině rozhodné, povinen veřejný statek, totiž chodník před svým domem posypati pískem nebo popelem, ani nebyl povinen sypání obnovovati.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Jako důvod náhradního nároku uplatnila v žalobě žalobkyně výslovně, že žalovaný zanedbal povinnost uloženou jemu v § 14 citovaného policejního řádu. Jen o podmínkách tohoto ručení se jednalo ve sporu.